

Do ČR se po patnácti letech vrátila katarální horečka ovčí, ohnisko je na Sokolovsku

06. 09. 2024

V Praze dne 6. 9. 2024 - Tisková zpráva - České republiky byl po patnácti letech potvrzen výskyt katarální horečky ovce (bluetongue). Vyšetření ve Státním veterinárním ústavu Jihlava potvrdilo nákazu u plemenného berana chovaného na farmě v Jindřichovicích na Sokolovsku. Zvíře vykazovalo typické příznaky nákazy. Jedná se o první případ katarální horečky ovce (KHO) na území ČR po patnácti letech. Nákaza není přenosná na člověka.

Na hospodářství se aktuálně nachází více než 370 ovce, přes 200 koz a více než 130 kusů skotu. Všechny vyjmenované druhy hospodářských zvířat jsou vůči této nákaze vnímavé. Beran, u něhož vyšetření nákazu potvrdilo vykazoval příznaky typické pro katarální horečku ovce mezi něž patří zvýšená teplota, výtok z nozder, zhoršené dýchání, otok spodního pysku a omezení přijímání potravy. V uplynulých dnech dle chovatele uhynuli na farmě další dva berani, kteří z typických příznaků nákazy vykazovali pouze výtok z nozder. Těla obou uhynulých kusů byla neškodně zlikvidována v asanačním podniku.

Státní veterinární správa (SVS) v reakci na potvrzení nákazy přijímá mimořádná veterinární opatření s cílem minimalizovat riziko šíření nákazy. „V rámci opatření není třeba utrácet zvířata v ohnisku. Okolo ohniska bude vytýčeno pásmo o poloměru 150 km. Pro zvířata z hospodářství v této oblasti budou platit zpřísněná pravidla pro přesuny. Chovatelům bude nařízeno sledovat zdravotní stav zvířat a neprodleně hlásit veškeré změny příslušné KVS. V případě výskytu klinických příznaků budou od postižených zvířat v hospodářství odebrány vzorky,“ uvedl ústřední ředitel SVS Zbyněk Semerád.

Živá zvířata ze zasažené oblasti se po dobu platnosti opatření nemohou přemisťovat do jiných chovů. To znamená zásadní omezení pro obchodování se zvířaty především se třetími zeměmi (státy mimo EU).

V ČR se KHO vyskytovala v letech 2007 až 2009. Postupně bylo potvrzeno celkem 14 ohnisek. Poslední případ na území státu byl zaznamenán v září 2009. Od roku 2007 do konce dubna 2011 probíhala v ČR u všeho skotu, ovce a koz starších tří měsíců povinná vakcinace. Náklady spojené s povinnou vakcinací byly hrazeny státem. „I pro současnou vlnu nákazy platí, že se chovatelé budou moci obracet na Ministerstvo zemědělství, které bude kompenzovat náklady spojené s výskytem katarální horečky ovce,“ sdělil ministr zemědělství Marek Výborný.

Od 29. dubna 2013 byla ČR opět považována za zemi bez výskytu (prostou) této nákazy. Proti aktuálně šířenému sérotypu nákazy neexistuje zatím schválená vakcína umožňující obchodování se zvířaty.

Aktuálně se KHO šíří v západní Evropě, zejména ve Francii, Německu, Dánsku a Lucembursku. Jen před pár dny byla nákaza potvrzena v Německu, pouze sedm kilometrů od české hranice.

Od roku 2007 provádí SVS v ČR aktivní monitoring KHO, a to v období výskytu tiplíků, tedy přibližně od dubna do listopadu. V současné době monitoring spočívá ve vyšetřování krve zvířat. Do roku 2013 probíhal také entomologický monitoring, který bude nyní obnoven. Během roku 2023 bylo v rámci aktivního monitoringu sérologicky vyšetřeno celkem 1120 kusů skotu na 157 hospodářstvích. Kromě

toho byla ve státních veterinárních ústavech vyšetřována také zvířata určená k vývozu do třetích zemí (zejména zemí mimo EU). V loňském roce bylo takto vyšetřeno více než 800 kusů skotu. V rámci monitoringu bylo vyšetřeno také více než sedm desítek vzorků ovcí a koz a více než 300 vzorků od zvířat v zoologických zahradách a volně žijících zvířat.

Katarální horečka ovcí je virové onemocnění domácích a divoce žijících přežvýkavců. Nákaza postihuje především ovce, kozy a skot. U skotu většinou nedochází k výskytu klinických příznaků. Onemocnění je přenášeno krevsajícím hmyzem, konkrétně tiplíky. Nákaza se projevuje horečkou, záněty a otoky v oblasti dutiny ústní, nozder, víček, uší, postiženy mohou být i paznehty. Zejména na sliznici dutiny ústní se objevují krváceniny a vředy.

Petr Vorlíček
tiskový mluvčí SVS

Vojtěch Bílý
tiskový mluvčí Ministerstva
zemědělství